

Finansutskottet

Regeringens proposition till riksdagen med förslag till lagstiftning om fastighets- och inkomstbeskattning av havsbaserad vindkraft

INLEDNING

Remiss

Regeringens proposition till riksdagen med förslag till lagstiftning om fastighets- och inkomstbeskattning av havsbaserad vindkraft (RP 29/2026 rd): Ärendet har remitterats till finansutskottet för betänkande och till grundlagsutskottet för utlåtande.

Utlåtande

Följande utlåtande har lämnats i ärendet:

- grundlagsutskottet GrUU 41/2026 rd

Beredning i delegation

Ärendet har beretts i finansutskottets skattedelegation.

Sakkunniga

Skattedelegationen har hört

- specialsakkunnig Esa-Pekka Saari, finansministeriet
- finanssakkunnig Antti Suutari, finansministeriet
- ledande expert Outi Vilén, arbets- och näringsministeriet
- överinspektör Markus Kautto, Skatteförvaltningen
- specialsakkunnig Pekka Montell, Finlands Kommunförbund
- skattedirektör Anita Isomaa, Finlands näringsliv rf
- expert Sampo Seppänen, Finsk Energiindustri rf
- ledande skatteexpert Tomi Viitala, Centralhandelskammaren
- verkställande direktör Anni Mikkonen, Finlands förnybara rf
- universitetslektor Janne Myllymäki.

Skattedelegationen har fått ett skriftligt yttrande av

- utrikesministeriet
- Ålands landskapsregering
- Statens ekonomiska forskningscentral
- Norra Österbottens förbund

Betänkande FiUB 18/2026 rd

- Satakunta förbund
- professor Pekka Nykänen.

PROPOSITIONEN

I propositionen föreslås det att fastighetsskattelagen, lagen om skatteredovisning, lagen om värdering av tillgångar vid beskattningen och inkomstskattelagen ändras.

Syftet med propositionen är att inom ramen för vad som är tillåtet enligt FN:s havsrättskonvention utnyttja Finlands beskattningsrätt i Finlands ekonomiska zon när det gäller fastighets- och inkomstbeskattningen. Syftet är att säkerställa att byggnader och konstruktioner i Finlands ekonomiska zon samt verksamhet som bedrivs där omfattas av fastighets- och inkomstskattelagstiftningen. Dessutom vill man göra fastighetsbeskattningen av havsbaserade respektive landbaserade vindkraftverk enhetligare genom att sänka fastighetsbeskattningen av havsbaserad vindkraft.

I fastighetsskattelagen föreslås bestämmelser om att fastighetsskatt ska betalas till staten och kommunen för byggnader och konstruktioner i Finlands ekonomiska zon till den del som de värderas som byggnader eller konstruktioner i fastighetsbeskattningen. För byggnader och konstruktioner som hör till ett kraftverk betalas fastighetsskatt enligt en vägd genomsnittlig kraftverksskatteprocentsats och för andra byggnader och konstruktioner enligt en vägd genomsnittlig allmän fastighetsskatteprocentsats för byggnader.

I lagen om skatteredovisning föreslås bestämmelser om att statens utdelning av fastighetsskatten för Finlands ekonomiska zon ska vara 80 procent och kommunernas utdelning 20 procent. Det föreslås att kommunernas utdelning fördelas mellan de kustkommuner som ligger nära kraftverk eller andra skattepliktiga byggnader eller konstruktioner i Finlands ekonomiska zon eller där det för ett kraftverk finns en anslutningspunkt till stamnätet. Den kommunspecifika utdelningen bestäms i regel i förhållande till invånarantalet i de kommuner som har rätt till utdelning.

Till lagen om värdering av tillgångar vid beskattningen fogas bestämmelser om värdering av konstruktioner samt havsbaserade kraftverk.

Till inkomstskattelagen fogas bestämmelser som säkerställer att inkomstskattelagen tillämpas också i Finlands ekonomiska zon.

De föreslagna lagarna avses träda i kraft under 2026. Avsikten är att fastighetsskattelagen ska tillämpas första gången vid beskattningen för skatteåret 2030. Lagen om skatteredovisning ska tillämpas första gången på redovisningen av fastighetsskatten för skatteåret 2030. Lagen om värdering av tillgångar vid beskattningen ska tillämpas första gången vid bestämmandet av beskattningsvärdet för 2026. Inkomstskattelagen ska tillämpas första gången vid beskattningen för skatteåret 2027.

Betänkande FiUB 18/2026 rd

UTSKOTTETS ÖVERVÄGANDEN

Mål och bakgrund

Syftet med propositionen är att inom ramen för vad som är tillåtet enligt FN:s havsrättskonvention utnyttja Finlands beskattningsrätt i Finlands ekonomiska zon när det gäller fastighets- och inkomstbeskattningen. Syftet är att säkerställa att byggnader och konstruktioner i Finlands ekonomiska zon samt verksamhet som bedrivs där omfattas av fastighets- och inkomstskattelagstiftningen. Ett mål är också att göra beskattningen av havsbaserade och landbaserade vindkraftverk enhetligare.

Enligt propositionen kan skattefrågor som gäller Finlands ekonomiska zon väntas bli vanligare under de närmaste åren till följd av havsbaserade vindkraftsprojekt. Även om lagen om Finlands ekonomiska zon och havsrättskonventionen i sig inte hindrar att den finska skattelagstiftningen tillämpas i Finlands ekonomiska zon inom gränserna för havsrättskonventionen kan rättsläget enligt propositionen inte betraktas som tillfredsställande. Fastighetsskattelagen tillämpas inte i nuläget i Finlands ekonomiska zon, och det är oklart hur inkomstskattelagen ska tillämpas i Finlands ekonomiska zon eftersom den lagen saknar uttryckliga bestämmelser.

De havsbaserade vindkraftsprojekten i Finlands ekonomiska zon är ännu i startgroparna, och de första havsbaserade vindkraftsparkerna väntas bli färdiga mot slutet av 2030-talet.

Enligt propositionen blir fastighetsskattebördan på havsbaserade vindkraftverk betydligt högre än på landbaserade vindkraftverk till följd av den nuvarande värderingsmetoden för vindkraftverk. Den här bristande neutraliteten är en följd av att det i praktiken inte finns något alternativ till individuell värdering baserad på byggnadskostnader när man värderar kraftverkskonstruktioner. Beskattningsvärdet för ett vindkraftverk kan inte baseras på genomsnittliga byggnadskostnader, eftersom kraftverken har olika strukturella lösningar och eftersom deras storlek, byggmetoderna och materialen kontinuerligt utvecklas.

Grundlagsutskottets utlåtande GrUU 41/2026 rd

Det föreslås att kommunernas utdelning av fastighetsskatten fördelas mellan de kustkommuner som ligger nära kraftverk eller andra skattepliktiga byggnader eller konstruktioner i Finlands ekonomiska zon eller där det för ett kraftverk finns en anslutningspunkt till stamnätet. Dessa kommuner kallas för kommuner med rätt till utdelning och med kommun avses i fastighetsskattelagen Finlands kommuner med undantag för Ålands kommuner.

Grundlagsutskottet har i sitt utlåtande GrUU 41/2026 rd bedömt den regleringslösning som antagits i propositionen, vilken enligt uppgift till grundlagsutskottet grundar sig på fördelningen av lagstiftningsbehörigheten mellan riket och Åland. Enligt 27 § 36 punkten i självstyrelselagen för Åland har riket lagstiftningsbehörighet i fråga om skatter och avgifter med de avvikelser som anges i 18 § 5 punkten. Landskapet Åland har enligt 18 § 5 punkten i självstyrelselagen lagstiftningsbehörighet i fråga om landskapet tillkommande tilläggsskatt på inkomst och tillfällig extra inkomstskatt samt närings- och nöjesskatter, grunderna för avgifter till landskapet och kommunerna tillkommande skatter.

Betänkande FiUB 18/2026 rd

Uttrycket "kommunerna tillkommande skatter" i punkten ska enligt grundlagsutskottets uppfattning i enlighet med sin ordalydelse tolkas så att det omfattar alla skatter som tillfaller kommunerna på Åland. Grundlagsutskottet konstaterar att fördelningen av lagstiftningsbehörigheten mellan riket och landskapet enligt självstyrelselagen för Åland är exklusiv och att riket inte kan stifta lagar som hör till landskapets lagstiftningsbehörighet och vice versa. Således kan bestämmelserna om utdelning av skatt till kustkommunerna inte utsträckas till att gälla kommuner i landskapet Åland (jfr GrUU 37/2010 rd, s. 5—6, GrUU 41/2026 rd, stycke 3).

Lagförslagen kan enligt grundlagsutskottet behandlas i vanlig lagstiftningsordning.

Grundlagsutskottet hänvisar i sitt utlåtande till en utredning enligt vilken frågan om utvidgning av Ålands behörighet i Finlands ekonomiska zon har behandlats i den arbetsgrupp som bereder en totalreform av självstyrelselagen och anser det vara viktigt med fortsatt utvärdering och fortsatta förhandlingar om regleringen av den ekonomiska zonen (GrUU 41/2026 rd, stycke 5). Finansutskottet anser det motiverat att frågor som gäller den ekonomiska zonen i närheten av Åland kan granskas som en del av revideringen av självstyrelselagen för Åland.

Grundlagsutskottet fäster i sitt utlåtande uppmärksamhet vid att innehållet i det utlåtande som landskapsregeringen i Åland har gett om utkastet till proposition inte redovisas i motiveringen till propositionen och konstaterar att detta med avseende på riksdagens rätt till information inte kan anses helt ändamålsenligt (GrUU 41/2026 rd, stycke 7).

Enligt propositionen påverkar statens utdelning av fastighetsskatten för Finlands ekonomiska zon det avräkningsbelopp som med stöd av 46 § i självstyrelselagen betalas av statsmedel till landskapet Åland. I avräkningsbasen beaktas hela statens utdelning av fastighetsskatten oavsett om de havsbaserade vindkraftverken finns nära landskapet Åland eller inte. Avräkningsbeloppet ökar därmed för varje havsbaserat vindkraftverk som byggs i Finlands ekonomiska zon. I propositionen bedöms effekten visa sig mot slutet av 2030-talet när staten får fastighetsskatteintäkter.

Allmänna synpunkter på förslagen

I propositionen föreslås det att fastighetsskatt ska betalas till staten och kommunen för byggnader och konstruktioner i Finlands ekonomiska zon till den del som de värderas som byggnader eller konstruktioner i fastighetsbeskattningen. För byggnader och konstruktioner som hör till ett kraftverk betalas fastighetsskatt enligt en vägd genomsnittlig kraftverksskatteprocentsats och för andra byggnader och konstruktioner enligt en vägd genomsnittlig allmän fastighetsskatteprocentsats för byggnader.

Förslaget innebär en principiell ändring i fastighetsbeskattningen, där fastighetsskatten är en skatt på skattepliktiga fastigheter i kommunen och som betalas med en andel av fastighetens värde enligt en skatteprocentsats som kommunen bestämt och som tillämpas på fastigheten. Fastighetsskattebasen i Finlands ekonomiska zon ligger däremot utanför kommunernas område, och i det nuvarande fastighetsskattesystemet ingår ingen sådan möjlighet.

Betänkande FiUB 18/2026 rd

Enligt propositionen kan statens ställning som skattetagare anses vara motiverad med hänsyn till att Finlands ekonomiska zon är ett internationellt havsområde utanför kommunernas område. Staten har utöver befogenheter också skyldigheter och uppgifter inom Finlands ekonomiska zon. Fastighetsskattebasen inom Finlands ekonomiska zon hör inte heller till någon kommuns område, och kommunerna har inga uppgifter i Finlands ekonomiska zon till exempel inom områdesanvändning, samhällsbyggande eller offentliga infrastrukturinvesteringar.

Kommunernas ställning som skattetagare kan enligt propositionen motiveras med att storskaliga havsbaserade vindkraftsprojekt i Finlands ekonomiska zon kan ha konsekvenser för kustområdet i form av regionala olägenheter för olika marina verksamheter, för miljön och för naturen. Havsbaserade vindkraftsprojekt kan ge upphov till mångfasetterade, långa och osäkra konsekvenskedjor som orsakar regionala konsekvenser för flera av kommunerna i närområdet. Som exempel på regionala olägenheter lyfter propositionen fram olägenheter för sjöfarten, fiskfaunan, fisket och fiskeområdena eller bullerförorening och sikthinder. Med hänsyn till detta anses det vara motiverat att kommunerna får en utdelning av den fastighetsskatt som betalas för byggnader och konstruktioner i Finlands ekonomiska zon.

I propositionen föreslås det att statens utdelning ska vara 80 procent av fastighetsskatten för Finlands ekonomiska zon och kommunernas utdelning 20 procent. Det föreslås att kommunernas utdelning fördelas mellan de kustkommuner som ligger nära kraftverk eller andra skattepliktiga byggnader eller konstruktioner i Finlands ekonomiska zon eller där det för ett kraftverk finns en anslutningspunkt till stamnätet. Den kommunspecifika utdelningen bestäms i regel i förhållande till invånarantalet i de kommuner som har rätt till utdelning.

Vid utskottets sakkunnigutfrågning fick propositionen i allmänhet understöd och det ansågs viktigt att lagändringarna genomförs så snabbt som möjligt. Med tanke på acceptansen för havsbaserade vindkraftsprojekt och därtill hörande infrastruktur har det ansetts motiverat att en del av skatteintäkterna anvisas till de kommuner som påverkas, även om det beroende på den som hörts också har framförts att skatteintäkterna helt borde tillfalla antingen staten eller kommunerna.

Sammantaget sett anser utskottet att propositionen behövs och fyller sitt syfte. Med tanke på de havsbaserade vindkraftsprojekt som planeras i Finlands ekonomiska zon är det motiverat att regleringen klargörs så att beskattningen är förutsebar så tidigt som möjligt i projektutvecklingen. Enligt propositionen kan detta anses främja investeringssäkerheten i samband med projekten.

Utskottet betonar vikten av regional acceptans med beaktande av de eventuella konsekvenser som havsbaserade vindkraftsprojekt kan ha för kustområdena, vilket också lyfts fram i propositionen. För att säkerställa regional acceptans anser utskottet dock att kommunernas andel bör vara större än vad som föreslås i propositionen och föreslår att kommunernas andel av fastighetsskatten i Finlands ekonomiska zon ska vara 30 procent och statens andel 70 procent. Utskottet föreslår en sådan ändring i lagförslag 2.

Utskottet konstaterar också att det är fråga om en ny typ av reglering och att utvecklingen av havsbaserad vindkraft i framtiden bör bevakas.

Betänkande FiUB 18/2026 rd

Utskottet behandlar nedan vissa frågor som lyfts fram under sakkunnigutfrågningen.

Kommuner där anslutningsledningen är belägen

Sakkunniga har lyft fram ställningen för de kommuner genom vilka endast anslutningsledningen går till anslutningspunkten.

Det föreslås i propositionen att kommunernas utdelning fördelas mellan de kustkommuner som ligger nära kraftverk eller andra skattepliktiga byggnader eller konstruktioner i Finlands ekonomiska zon eller där det för ett kraftverk finns en anslutningspunkt till stamnätet. Den kommunspecifika utdelningen bestäms i regel i förhållande till invånarantalet i de kommuner som har rätt till utdelning.

Med anslutningspunkt till stamnätet avses enligt propositionen detsamma som i 14 § 2 mom., som i nuläget i 14 § 2 mom. föreskrivs som villkor för tillämpning av kraftverksprocentsatsen. Till denna kategori hör kommuner med anslutningspunkter för att man ska kunna ta hänsyn till de regionala olägenheterna som orsakas av massiva anslutningsledningar från de havsbaserade vindkraftsparkerna till kusten. Havsbaserade vindkraftsprojekt kan i viss mån vara koncentrerade till samma havsområden, och utan en specialbestämmelse skulle kommuner med anslutningspunkter inte nödvändigtvis anses ha rätt till utdelning. Däremot föreslås det inte att de kommuner där anslutningsledningen är belägen ska nämnas separat som kommuner med rätt till utdelning. I propositionen bedöms det att utredning av var anslutningsledningen går kan vara ett administrativt tungt förfarande för skatteredovisningens behov.

Enligt propositionen är 16 b § 3 mom. 3 punkten i lagen om skatteredovisning en grund för den händelse att en anslutningspunktskommun inte på någon annan grund anses vara en kommun som har rätt till utdelning enligt 3 mom. 1 eller 2 punkten. Finansministeriet har anfört som sin uppfattning att med beaktande av kretsen av kustkommuner som är berättigade till utdelning enligt 16 b § 3 mom. i lagen om skatteredovisning samt den preliminära bedömningen av möjliga anslutningspunktskommuner är det sannolikt att kommuner där anslutningsledningen är belägen redan är kommuner som är berättigade till utdelning enligt de föreslagna grunderna. Med kommuner där anslutningsledningen är belägen avses i detta sammanhang kommuner mellan ett havsbaserat vindkraftverk i Finlands ekonomiska zon och en kommun som har en anslutningspunkt.

Utskottet anser det motiverat att situationen i de kommuner där anslutningsledningen finns bevakas i fortsättningen.

Återanskaffningsvärdet för nya havsbaserade vindkraftverk

För att göra fastighetsbeskattningen för vindkraftverk enhetligare föreslås det att värderingslagen ändras så att återanskaffningsvärdet för havsbaserade vindkraftverk anses vara 35 procent av byggnadskostnaderna, då motsvarande andel av byggnadskostnaderna för landbaserade vindkraftverk liksom i nuläget ska anses vara 75 procent. Enligt propositionen är fastighetsskattekostnaden i relation till elproduktionen under livscykeln för ett havsbaserat vindkraftverk avsevärt högre än för landbaserad vindkraft, och därför är förslaget motiverat.

Betänkande FiUB 18/2026 rd

Också vid utskottets sakkunnigutfrågning har målet att lätta beskattningen av havsbaserad vindkraft fått stöd, och det har ansetts motiverat att eftersträva en mer enhetlig skattebörd i förhållande till landbaserade vindkraftverk. Det har dock också framhållits att återanskaffningsvärdet kunde vara lägre än föreslagna 35 procent.

Utskottet har fått upplysningar om att nivån 35 procent av byggkostnaderna har varit föremål för diskussioner med kommissionen och att den i dessa diskussioner har bedömts vara ett proportionerligt undantag i förhållande till EU:s regler om statligt stöd. Syftet är att korrigera den strukturella obalans som följer av den värderingsmetod som baseras på byggkostnader, inte att avskaffa värderingsgrunden: variationer i byggkostnader ska även i fortsättningen påverka beskattningsvärdet i enlighet med de allmänna principerna och målen i fastighetsskattesystemet, dock så att ett större försiktighetsavdrag tillämpas för nya havsbaserade vindkraftverk. Också försiktighetsprincipen och förutsägbarheten i fråga om värderingsnivån har ansetts tala för att dimensioneringen också i den nuvarande kostnadsnivån bestäms enligt de ursprungliga planerna.

Enligt uppgift kommer dimensioneringen i framtiden att ses över på det sätt som förutsätts av Europeiska kommissionen, så att det inte heller senare uppstår en fördel för havsbaserade vindkraftverk i förhållande till landbaserade vindkraftverk till följd av till exempel minskade bygg- och driftskostnader eller stigande marknadspris på el.

Propositionens konsekvenser

Enligt propositionen framträder konsekvenserna av de ändringar som nu föreslås huvudsakligen först under de kommande årtiondena, och kan endast bedömas mycket begränsat utifrån osäkra utgångspunkter och antaganden. Inom havsbaserad vindkraft tar projektutvecklingen lång tid och de första nya projekten för havsbaserad vindkraft bedöms bli klara i slutet av 2030-talet. Enligt propositionen beror begränsningarna i konsekvensbedömningarna också på variationer i byggkostnaderna och osäkerhet i fråga om de faktiska byggkostnaderna. Propositionen beräknas ha väsentliga positiva skatteintäktseffekter från och med 2030-talet, då de första havsbaserade vindkraftsprojekten beräknas gå vidare till byggfasen. Enligt propositionen har konsekvenserna för de offentliga finanserna inte kunnat bedömas kvantitativt.

26 § 1 mom. i fastighetsskattelagen och 16 c § 3 mom. i lagen om skatteredovisning

Sakkunniga har fäst uppmärksamhet vid svårigheten att fastställa vilken kommun som är närmast enligt 16 c § i lagen om skatteredovisning. De förlängda kommungränserna inom Finlands ekonomiska zon korsar varandra på vissa ställen, vilket kan skapa oklarhet om vilka kommuner som har rätt till utdelning av fastighetsskatten. Utskottet anser det motiverat att förtydliga denna reglering — som är avsedd att vara informativ — på det sätt som föreslås i detaljmotiveringen. Utskottet föreslår en motsvarande formulering också i 26 § 1 mom. i fastighetsskattelagen.

8 b § i inkomstskattelagen

Det föreslås att det till inkomstskattelagen fogas en ny 8 b §, där det föreskrivs att de bestämmelser som gäller Finland också ska tillämpas på Finlands ekonomiska zon utanför Finlands territorialhav.

Betänkande FiUB 18/2026 rd

Enligt propositionen begränsar sig konsekvenserna av en tillämpning av inkomstskattelagens bestämmelser i Finlands ekonomiska zon främst till aktörer som är begränsat skattskyldiga i Finland och i fortsättningen kan komma att ha ett fast driftställe i Finlands ekonomiska zon, och som därför är skyldiga att betala skatt på den inkomst som räknas till det fasta driftstället. Antalet begränsat skattskyldiga aktörer beräknas dock enligt propositionen vara litet. Havsbaserade vindkraftsprojekt torde i första hand genomföras genom inhemska projektbolag. I propositionen bedöms förslaget gällande inkomstskattelagen ha ringa effekt på samfundsskatteintäkterna.

Sakkunniga har fäst uppmärksamhet vid uttrycket ”i denna lag” i bestämmelsen, vilket skulle innebära att 8 b § inte påverkar tillämpningen av andra lagar om inkomstbeskattning, såsom lagen om beskattning av inkomst av näringsverksamhet, inkomstskattelagen för gårdsbruk eller källskattelagen.

Till denna del konstaterar utskottet att det i de allmänna definitionerna i 2 kap. i inkomstskattelagen typiskt hänvisas till inkomstskattelagen med uttrycken ”i denna lag” eller ”denna lag”, såsom i definitionen av samfund i 3 § och i definitionen av fastighet i 6 §. Dessa bestämmelser tillämpas också vid tolkningen av andra författningar om inkomstbeskattning.

Enligt utskottets uppfattning har 8 b § i inkomstskattelagen betydelse också vid tolkningen av motsvarande begrepp i andra lagar om inkomstbeskattning, eftersom inkomstskattelagen är en allmän lag om inkomstbeskattning där det bland annat föreskrivs om grunderna för skattskyldighet och om de allmänna definitionerna. I 2 § i inkomstskattelagen hänvisas det till andra lagar om inkomstbeskattning.

Avslutningsvis

Utskottet tillstyrker att förslaget godkänns med de ändringar som föreslås i 26 § i lagförslag 1 samt i 16 a och 16 c § i lagförslag 2.

DETALJMOTIVERING

1. Lagen om ändring av fastighetsskattelagen

26 §. Sökande av ändring. I 1 mom. i paragrafen föreslås en formulering som motsvarar den som föreslås nedan i 16 c § 3 mom. i lagförslag 2.

2. Lagen om ändring av lagen om skatteredovisning

16 a §. Skattetagargruppernas utdelning. Utskottet föreslår att den första meningen i 16 a § ändras så att statens utdelning av fastighetsskatten för Finlands ekonomiska zon är 70 procent och kommunernas utdelning 30 procent.

16 c §. Närmare bestämmelser om kommunspezifisk utdelning. Utskottet föreslår att 16 c § 3 mom. förtydligas.

Betänkande FiUB 18/2026 rd

Den föreslagna regleringen förtydligar den tekniska tillämpningen av den, även om det i princip är klart vilken kommun på det finländska fastlandet som är närmast en byggnad eller konstruktion i Finlands ekonomiska zon. Den närmaste kommunen är den som har det kortaste avståndet till byggnaden eller konstruktionen. På vissa delar av Finlands ekonomiska zon kan det dock uppstå situationer där en byggnad eller konstruktion beroende på sitt läge i princip kan vara belägen lika nära två eller flera kommuner. I sådana fall ska alla dessa kommuner anses vara närmaste kommun. Bedömningen görs per byggnad och konstruktion, även om fastställandet i praktiken i de flesta fall kan göras till exempel genom att placera en havsbaserad vindkraftspark på kartan och fastställa den eller de närmaste kommunerna utifrån de ytterst belägna enskilda vindkraftverken i parken. Såsom konstateras i grundlagsutskottets utlåtande kan regleringen i rikets skattelagstiftning om utdelning av skatt till kustkommunerna inte utsträckas till att omfatta kommuner i landskapet Åland, och ändringen har inte någon inverkan på detta. Den närmaste kommunen bestäms därför bland kommunerna på det finländska fastlandet.

FÖRSLAG TILL BESLUT

Finansutskottets förslag till beslut:

Riksdagen godkänner lagförslag 3 och 4 i proposition RP 29/2026 rd utan ändringar.

*Riksdagen godkänner lagförslag 1 och 2 i proposition RP 29/2026 rd med ändringar.
(Utskottets ändringsförslag)*

Utskottets ändringsförslag

1.

Lag

om ändring av fastighetsskattelagen

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i fastighetsskattelagen (654/1992) 1 §, 2 § 2 mom. 1 punkten, 11 § 3 mom., 16 § 1 mom., 26 § 1 mom. och 31 §,
av dem 2 § 2 mom. 1 punkten, 11 § 3 mom. och 16 § 1 mom. sådana de lyder i lag 1048/2023 samt 26 § 1 mom. och 31 § sådana de lyder i lag 786/2016, och
fogas till lagen en ny 14 a § som följer:

Betänkande FiUB 18/2026 rd

1 §

Fastighetsskatt

Denna lag innehåller bestämmelser om *fastighetsskatt*, som årligen ska betalas på basis av fastighetens värde.

Fastighetsskatten tillfaller den kommun där fastigheten är belägen. Fastighetsskatten för byggnader och konstruktioner i Finlands ekonomiska zon tillfaller staten och kommunen. Med Finlands ekonomiska zon avses den ekonomiska zonen enligt lagen om Finlands ekonomiska zon (1058/2004).

2 §

Fastighet

Denna lags bestämmelser om fastigheter tillämpas även

1) på sådana byggnader och konstruktioner i Finland eller Finlands ekonomiska zon som är någon annans än markägarens och som värderas enligt de grunder som anges i 15 §,

11 §

Allmänna fastighetsskatteprocentsatser

Den allmänna fastighetsskatteprocentsats för mark och den allmänna fastighetsskatteprocentsats för byggnader som kommunfullmäktige bestämt tillämpas på de fastigheter som enligt denna lag är skattepliktiga, om inte något annat följer av 12, 12 a, 12 b, 13, 13 a, 14 eller 14 a §.

14 a §

Skatteprocentsatser som tillämpas i Finlands ekonomiska zon

På byggnader och konstruktioner som hör till ett kraftverk i Finlands ekonomiska zon tillämpas under de förutsättningar som anges i 14 § 2 mom. en vägd genomsnittlig skatteprocentsats för vissa anläggningar, som utgör medeltalet av de skatteprocentsatser som senast fastställts i kommunerna med stöd av den paragrafen, vägt med de beskattningsvärden vid senast verkställda fastighetsbeskattning som omfattas av skatteprocentsatsen i respektive kommun.

På andra byggnader och konstruktioner i Finlands ekonomiska zon än dem som avses i 1 mom. tillämpas en vägd genomsnittlig allmän fastighetsskatteprocentsats för byggnader, som utgör medeltalet av de allmänna fastighetsskatteprocentsatser för byggnader som senast fastställts i kommunerna med stöd av 11 §, vägt med de beskattningsvärden vid senast verkställda fastighetsbeskattning som omfattas av skatteprocentsatsen i respektive kommun.

Betänkande FiUB 18/2026 rd

De vägda genomsnittliga skatteprocentsatserna beräknas utifrån de skatteprocentsatser som avses i 11 och 14 § och som kommunerna meddelat Skatteförvaltningen samt utifrån beskattningsvärdena vid tidpunkten för slutförande av den senast verkställda fastighetsbeskattningen. Om kommunen inte meddelar skatteprocentsatsen inom föreskriven tid, eller om den skatteprocentsats som kommunen meddelat avviker från det som föreskrivs i denna lag, tillämpas bestämmelserna i 11 § 6 mom. De vägda genomsnittliga skatteprocentsatserna avrundas nedåt till närmaste hundradel av en procentenhet.

16 §

Den skattskyldiges deklarationsskyldighet

I samband med påförande av fastighetsskatt sänder Skatteförvaltningen den skattskyldige en utredning om de fastighetsuppgifter som använts som grund vid fastighetsbeskattningen. Den skattskyldige ska granska de i utredningen antecknade uppgifterna om markens areal, byggrätt, planläggning, strandrätt, användningsändamål samt ägande- och besittningsrätt liksom de uppgifter och det användningsändamål som använts som grund för beräkningen av en byggnads återanskaffningsvärde. Den skattskyldige ska till Skatteförvaltningen anmäla eventuella fel i uppgifterna. Den skattskyldige ska dessutom anmäla fastigheter och byggnader som saknas i utredningen liksom ombyggnader och betydande reparationsåtgärder, uppgifter om i Finlands ekonomiska zon belägna byggnader och konstruktioner samt uppgifter om deras läge och om anslutning av kraftverk till stamnätet via en anslutningspunkt, uppgifter om i 31 § 1 mom. i lagen om värdering av tillgångar vid beskattningen avsedda stenbrott samt grus-, ler- och torvtäkter eller andra motsvarande förmåner och uppgift om att en byggnad har rivits eller tagits ur bruk. En utredning om fastighetsuppgifter kan vid behov sändas även när fastighetsskatt inte påförs den skattskyldige. Skatteförvaltningen ska ge den skattskyldige skälig tid att komplettera och rätta utredningen.

26 §

Ändringssökande

Den skattskyldige eller någon annan som är ansvarig för skatten, den som ansöker om ett förhandsavgörande samt Enheten för bevakning av skattetagarnas rätt, den kommun där fastigheten är belägen eller den kommun som ligger närmast en byggnad eller konstruktion i Finlands ekonomiska zon får söka ändring i beskattningen eller i ett förhandsavgörande med iakttagande av vad som föreskrivs i lagen om beskattningsförfarande. Vid fastställande av den kommun som ligger närmast en byggnad eller konstruktion i Finlands ekonomiska zon anses den kommun ligga närmast vars kommungräns mot den yttre gränsen för Finlands territorialvatten har det kortaste avståndet till byggnaden eller konstruktionen. Om det kortaste avståndet är detsamma till två eller flera kommuner, anses alla dessa kommuner vara närmaste kommun. ~~kommungränserna, med undantag för gränsen mot landskapet Åland, fortsätta från den yttre gränsen för Finlands territorialvatten till den yttre gränsen för Finlands ekonomiska zon utan att ändra riktning.~~

Betänkande FiUB 18/2026 rd

31 §

Redovisning till skattetagarna

Bestämmelser om redovisning av fastighetsskatt till skattetagarna finns i lagen om skatteredovisning (532/1998).

Denna lag träder i kraft den 20 .

Lagen tillämpas första gången vid beskattningen för skatteåret 2030.

2.

Lag

om ändring av lagen om skatteredovisning

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen om skatteredovisning (532/1998) 4 § 1 mom. och
fogas till lagen ett nytt 3 a kap. som följer:

4 §

Redovisningsgrund

De belopp som ska redovisas till varje skattetagare bygger på skattetagarnas utdelning för de respektive skatteåren, vilken bestäms på det sätt som föreskrivs i 2, 3 och 3 a kap.

Betänkande FiUB 18/2026 rd

3 a kap.

Redovisning av fastighetsskatt för Finlands ekonomiska zon

16 a §

Skattetagargruppernas utdelning

Statens utdelning av fastighetsskatten för Finlands ekonomiska zon är 70 procent och kommunernas utdelning 30 procent. De kommunspecifika utdelningarna redovisas till de kommuner som har rätt till utdelning.

16 b §

Kommunspecifk utdelning

Kommunernas utdelning av fastighetsskatten för Finlands ekonomiska zon delas upp i tre kalkyleringsposter så att till samma kalkyleringspost läggs en andel motsvarande kommunernas utdelning av fastighetsskatten för skatteåret från en sådan del av Finlands ekonomiska zon som omfattar ett geografiskt sammanhängande område. Fastighetsskatten delas upp per kalkyleringspost i kommunspecifika utdelningar i förhållande till invånarantalen i de kommuner som har rätt till utdelning.

Vid fördelningen av fastighetsskatten betraktas som kommuninvånare personer som vid utgången av året före skatteåret ska anses ha haft en i lagen om hemkommun (201/1994) avsedd hemkommun och bostad i kommunen. Om kommunens invånarantal överstiger 40 000 invånare beaktas dock 40 000 invånare som kommunens invånarantal vid fördelningen av fastighetsskatten. Om en kommun även har en andel av fastighetsskatten i en annan kalkyleringspost, multipliceras kommunens invånarantal vid fördelningen av fastighetsskatten med talet 0,7.

Som en kommun med rätt till utdelning betraktas

1) en kommun som gränsar till den yttre gränsen för Finlands territorialvatten och vars område ligger närmast en byggnad eller konstruktion som är belägen i den del av Finlands ekonomiska zon som ligger till grund för kalkyleringsposten, samt en kommun som tillsammans med en sådan kommun har en gemensam kommungräns som fortsätter till den yttre gränsen för Finlands territorialvatten,

2) en annan än i 1 punkten avsedd kommun som tillsammans med en kommun som avses i 1 punkten har en gemensam kommungräns på Finlands territorialvatten, dock inte en kommun vars område inte omfattar minst 50 kvadratkilometer av Finlands territorialvatten eller som gränsar till en annan del av Finlands ekonomiska zon,

3) en annan än i 1 eller 2 punkten avsedd kommun där det finns en anslutningspunkt genom vilken ett kraftverk som är beläget i den del av Finlands ekonomiska zon som ligger till grund för kalkyleringsposten har anslutits till ett stamnät som avses i 31 § 1 mom. 1 punkten i elmarknadslagen (588/2013).

Betänkande FiUB 18/2026 rd

16 c §

Närmare bestämmelser om kommunspecifik utdelning

Vid fastställande av de delar av Finlands ekonomiska zon som ligger till grund för kalkyleringsposterna betraktas som en del av Finlands ekonomiska zon ett geografiskt sammanhängande område som bildas av de yttre gränserna för Finlands territorialvatten och Finlands ekonomiska zon och deras skärningspunkter. Till den del som de yttre gränserna för Finlands territorialvatten och Finlands ekonomiska zon inte bildar någon skärningspunkt i Kvarken, anses ett geografiskt sammanhängande område bildas utöver av dessa yttre gränser av den nordligaste raka linje som i Kvarken följer den kortaste vägen från det inre territorialvattnets yttre gräns till det yttre territorialvattnets yttre gräns och som fortsätter från den yttre gränsen för Finlands territorialvatten till den yttre gränsen för Finlands ekonomiska zon utan att ändra riktning.

Kommungränserna för de kommuner som har rätt till utdelning bestäms enligt kommunindelningen vid utgången av året före skatteåret. Om en kommun upplöses som resultat av en sammanslagning av kommuner som avses i 3 § 2 mom. 1 eller 2 punkten i kommunstrukturlagen (1698/2009) har den nya kommunen under det år då ändringen i kommunindelningen träder i kraft samma rätt till den upplösta kommunens utdelning av fastighetsskatten som den upplösta kommunen skulle ha haft utan ändringen i kommunindelningen. Om den upplösta kommunens område delas mellan två eller flera kommuner på det sätt som avses i 3 § 2 mom. 3 punkten i kommunstrukturlagen, har den nya kommunen under det år då ändringen i kommunindelningen träder i kraft rätt till en sådan del av den upplösta kommunens utdelning av fastighetsskatten, som den del av den upplösta kommunens område och dess invånare som sammanslagits med den nya kommunen skulle ha haft om den varit en självständig kommun vid utgången av året före skatteåret.

Vid fastställande av området för den kommun som ligger närmast en byggnad eller konstruktion i Finlands ekonomiska zon anses **den kommun ligga närmast vars kommungräns mot den yttre gränsen för Finlands territorialvatten har det kortaste avståndet till byggnaden eller konstruktionen. Om det kortaste avståndet är detsamma till två eller flera kommuner, anses alla dessa kommuner vara närmaste kommun.**~~kommungränserna, med undantag för gränsen mot landskapet Åland, fortsätta från den yttre gränsen för Finlands territorialvatten till den yttre gränsen för Finlands ekonomiska zon utan att ändra riktning.~~

Bestämmelser om Finlands ekonomiska zon finns i lagen om Finlands ekonomiska zon (1058/2004). Bestämmelser om Finlands territorialvatten och de yttre gränserna för dem finns i lagen om gränserna för Finlands territorialvatten (463/1956).

Denna lag träder i kraft den 20 .

Lagen tillämpas första gången på redovisningen av fastighetsskatt för skatteåret 2030.

3.

Lag

om ändring av 30 § i lagen om värdering av tillgångar vid beskattningen

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen om värdering av tillgångar vid beskattningen (1142/2005) 30 § 1 mom. 6 punkten, sådan den lyder i lag 812/2013, och
fogas till 30 §, sådan den lyder i lag 812/2013, ett nytt 2 mom., varvid nuvarande 2–4 mom. blir 3–5 mom., som följer:

30 §

Beskattningsvärdet för byggnader och konstruktioner

Som värdet för byggnader, konstruktioner och vattenkraftverk anses återanskaffningsvärdet minskat med följande årliga åldersavdrag:

6) för byggnader och konstruktioner som hör till ett vind- eller solkraftverk 2,5 procent.

Som konstruktionens återanskaffningsvärde anses 75 procent av byggnadskostnaderna för motsvarande konstruktion. För en sådan konstruktion till havs som hör till ett kraftverk och som huvudsakligen har byggts eller anlagts från ett fartyg, och vars fundament finns på ett vattenområde och året om ligger under vattnet på den teoretiska medelvattenhöjden eller är flytande, anses återanskaffningsvärdet vara 35 procent av byggnadskostnaderna, om byggandet har inletts 2025 eller därefter. Återanskaffningsvärdena justeras årligen enligt årsförändringen i byggnadskostnadsindex så att förändringen i återanskaffningsvärdet jämfört med det återanskaffningsvärde som användes vid föregående års beskattning motsvarar förändringen i byggnadskostnadsindex mellan juni föregående år och juni under skatteåret.

Denna lag träder i kraft den 20 .

Lagen tillämpas första gången vid bestämmandet av beskattningsvärdet för 2026.

Betänkande FiUB 18/2026 rd

4.

Lag

om ändring av inkomstskattelagen

I enlighet med riksdagens beslut
fogas till inkomstskattelagen (1535/1992) en ny 8 b § som följer:

I AVDELNINGEN

ALLMÄNNA STADGANDEN

2 kap.

Allmänna definitioner

8 b §

Finland

Vad som föreskrivs om Finland i denna lag tillämpas också på Finlands ekonomiska zon utanför territorialhavet. Finlands ekonomiska zon omfattar det havsområde som ligger omedelbart utanför Finlands territorialvatten och som avgränsas i enlighet med Finlands överenskommelser med främmande stater och vars yttre gräns anges genom förordning av statsrådet, som utfärdas med stöd av lagen om Finlands ekonomiska zon (1058/2004).

Denna lag träder i kraft den 20 .
Lagen tillämpas första gången vid beskattningen för skatteåret 2027.

Betänkande FiUB 18/2026 rd

Helsingfors 16.6.2026

I den avgörande behandlingen deltog

ordförande Markus Lohi cent
medlem Otto Andersson sv
medlem Markku Eestilä saml
medlem Seppo Eskelinen sd
medlem Janne Heikkinen saml
medlem Timo Heinonen saml
medlem Marko Kilpi saml
medlem Jari Koskela saf
medlem Suna Kymäläinen sd
medlem Aki Lindén sd
medlem Mika Lintilä cent
medlem Minna Reijonen saf
medlem Joonas Räsänen sd
medlem Sari Sarkomaa saml
medlem Sami Savio saf
medlem Ville Valkonen saml
medlem Pia Viitanen sd
medlem Ville Vähämäki saf
ersättare Jessi Jokelainen vänst
ersättare Krista Mikkonen gröna
ersättare Juha Mäenpää saf.

Sekreterare var

utskottsråd Tarja Järvinen.

Betänkande FiUB 18/2026 rd **Reservation**

Reservation /gröna, vänst

Motivering

I propositionen föreslås lagstiftning om fastighets- och inkomstbeskattning av havsbaserad vindkraft. Genom propositionen förtydligas beskattningen av byggnader, konstruktioner och verksamhet som bedrivs inom Finlands ekonomiska zon samt lindras fastighetsskatten för havsbaserade vindkraftverk så att beskattningen av havsbaserade och landbaserade vindkraftverk blir enhetligare. I propositionen föreskrivs dessutom om fördelningen av fastighetsskatten för Finlands ekonomiska zon mellan staten och kommunerna.

Havsbaserad vindkraft har en betydande roll när det gäller att öka den utsläppsfria elproduktionen, stärka Finlands självförsörjning i fråga om energi och uppnå klimatmålen. Samtidigt är den en viktig del av att stärka den rena industrin, investeringarna i eldrift och Finlands konkurrenskraft. En förutsägbar och ändamålsenlig reglerings- och beskattningsmiljö är en nödvändig förutsättning för att det i Finland ska uppföras havsbaserade vindkraftsprojekt och investeringar i anslutning till dem.

Syftet med propositionen är att förtydliga fastighets- och inkomstbeskattningen i Finlands ekonomiska zon och att göra skattebördan för havsbaserade vindkraftverk mer enhetlig med beskattningen av landbaserade vindkraftverk. Detta mål kan stödjas. I propositionen konstateras det med fog att beskattningsvärdena för vindkraftverk som byggts till havs och på land i nuläget inte står i rätt proportion till deras produktionsvärde, vilket har försvagat den havsbaserade vindkraftens ställning.

Den lösning som föreslås i propositionen, enligt vilken statens utdelning av fastighetsskatten för Finlands ekonomiska zon ska vara 80 procent och kommunernas utdelning 20 procent, är motiverad. Den föreslagna fördelningen beaktar på ett ändamålsenligt sätt att havsbaserad vindkraft i Finlands ekonomiska zon skiljer sig från landbaserad vindkraft och även från vindkraft som är belägen i territorialvattnen. Finlands ekonomiska zon är ett havsområde utanför kommunernas område och det omfattas inte av samma kommunala uppgifter till exempel i fråga om områdesanvändning, samhällsbyggande eller offentliga infrastrukturinvesteringar som projekt som genomförs inom kommunens eget område.

Att 80 procent av intäkterna tillfaller staten motiveras av att staten ansvarar för den övergripande styrningen av havsområdena, förutsättningarna för tillståndsförfaranden samt den nationella utvecklingen av havsbaserad vindkraft. I propositionsmotiven anses statens ställning som skattetagare motiverad också därför att Finlands ekonomiska zon är ett internationellt havsområde utanför kommunernas område och att staten utöver befogenheter också har skyldigheter och uppgifter där. Till dessa hör bland annat myndighetsuppgifter som gäller utnyttjandet av havsbaserad vindkraft, anbuds-förfaranden, tillståndsförfaranden och tillsyn samt planering, användning, övervakning och skydd av den ekonomiska zonen.

Utskottets betänkande skulle öka kommunernas andel av fastighetsskatteintäkterna från havsbaserad vindkraft jämfört med vad som föreslås i propositionen. Vi anser inte att denna

Betänkande FiUB 18/2026 rd
Vastalause

ändring är ändamålsenlig. Den fördelning som föreslås i propositionen utgör en välgrundad balans mellan kommunerna och staten, och det finns ingen anledning att minska statens andel på det sätt som föreslås i betänkandet.

Enligt sakkunnigyttrandena kvarstår det också efter propositionen skillnader i skattebehandlingen av land- och havsbaserad vindkraft. Dessa skillnader bör ses över senare som en del av det övergripande främjandet av havsbaserad vindkraft. Remissvaren till propositionen har lyft fram både behovet av att harmonisera och förtydliga beskattningen och aspekter som gäller byggnadskostnaderna, den tekniska utvecklingen och skattebördan för havsbaserad vindkraft. Beskattningen bör behandla olika former av produktion av förnybar energi konsekvent, men samtidigt beakta deras olika förhållanden, kostnadsstrukturer och det allmännas roll.

Främjandet av havsbaserad vindkraft bör inte enbart grunda sig på enskilda lagstiftningsändringar, utan Finland behöver en nationell vision för havsbaserad vindkraft. Visionen bör sammanföra målen för havsbaserad vindkraft, utvecklingen av tillståndsförfaranden och havsplanering, behoven av elnät och annan infrastruktur, förutsägbarheten i investeringsmiljön samt en granskning av beskattningen utifrån ett långtidsperspektiv.

Vi understöder den fördelning som föreslås i propositionen och anser att den ändring som föreslås i utskottets betänkande i detta avseende inte är ändamålsenlig.

Förslag

Vi föreslår

*att riksdagen godkänner lagförslagen enligt utskottets betänkande men 16 a § i lagförslag 2 med följande ändringar: (**Reservationens ändringsförslag**).*

Reservationens ändringsförslag

16 a §

Skattetagargruppernas utdelning

Statens utdelning av fastighetsskatten för Finlands ekonomiska zon är 80 procent och kommunernas utdelning 20 procent. De kommunspecifika utdelningarna redovisas till de kommuner som har rätt till utdelning.

Helsingfors 16.6.2026

Krista Mikkonen gröna
Jessi Jokelainen vänst